Justitie

IND-Werkinstructie nr. 218

Aan: Directeur Uitvoering
Regiodirecteuren IND
Hoofd APV
c.c. Hoofd DVB
Landsadvocaat
ACV
Ministerie van Buitenlandse Zaken/DPC

Van: Hoofddirecteur IND
Doorkiesnummer: (070) 370 3900
Datum: 11 februari 2000
Vindplaats: EDS Raadplegen, trefwoord (DNA-onderzoek), objecttype "Werkinstructie"

Onderwerp: DNA-onderzoek in de procedure gezinshereniging bij toegelaten vluchtelingen

Inleiding
De "Circulaire Legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen" is herzien met het oog op toepassing van DNA-onderzoek in de procedures waarbij de biologische afstammingsrelaties aan de orde zijn. Op grond hiervan is een TBV uitgebracht over toepassing van het DNA-onderzoek in het kader van gezinshereniging bij toegelaten vluchtelingen (B 7/17 Vc), alsmede een TBV over de toepassing van DNA-onderzoek in andere procedures. Toepassing van DNA-onderzoek in B7/17 Vc is aan de orde omdat aanvragers vrijgesteld zijn van het legalisatie en verificatievereiste met betrekking tot documenten. In het kader van andere procedures dan B 7/17 bestaat er in beginsel geen reden om af te wijken van de eis om met gelegaliseerde documenten de identiteit en familierelatie aan te tonen, tenzij anders bepaald in voornoemde circulaire. Indien toch DNA-onderzoek wordt toegepast, is de in deze werkinstructie vastgelegde werkwijze met betrekking tot DNA-onderzoek van toepassing.

In hoofdstuk B7/17 1.1.a Vc wordt het beleid uiteengezet voor toelating van gezinsleden van toegelaten vluchtelingen. In dit hoofdstuk wordt als voorwaarde gesteld dat de gezinshereniging en de familierelatie aannemelijk gemaakt dient te worden. Dit kan blijken uit het departementale dossier van de toegelaten vluchteling en de overgelegde documenten. Gebleken is dat de familierelatie tussen de hier te lande verblijvende referent en diens gezinsleden bij gebrek aan documenten niet zonder meer mag worden aangenomen. Daarnaast is op grond van een evaluatie gebleken dat de werkwijze met identificerende vragen waarmee het feitelijk bestaan van de beweerde gezinsband aannemelijk gemaakt kan worden, onvoldoende fraudebestendig, tijdrovend en arbeidsintensief is. De werkwijze is bovendien niet toepasbaar op kinderen onder de twaalf jaar.

Met DNA-onderzoek kan worden vastgesteld of er sprake is van een biologische afstammingsrelatie tussen ouder(s) en kind(eren). Met de bepaling van de afstammingsrelatie wordt evenwel de juridische familierelatie niet aangetoond. Pas als de juridische familierelatie niet met documenten aannemelijk kan worden gemaakt, worden betrokkenen gewezen op de mogelijkheid van DNA-onderzoek.

Indien dat onderzoek de biologische afstammingsrelatie aantoont, wordt de mvv-aanvraag ingewilligd.

In deze werkinstructie wordt beschreven wanneer, en ten behoeve van welke vreemdelingen, op de mogelijkheid van een DNA-onderzoek gewezen dient te worden, en welke werkwijze met betrekking tot het doen van een DNA-onderzoek gehanteerd dient te worden.

Algemene uitgangspunten
Het algemene uitgangspunt is dat de bewijslast van de familierelatie en de identiteit primair bij de betrokken vreemdelingen ligt. DNA-onderzoek kan plaatsvinden wanneer, en in die gevallen dat documenten en anderszins bekende gegevens geen zekerheid bieden over het bestaan van een familierelatie. In dat geval kunnen de betrokken vreemdelingen door de IND gewezen worden op de mogelijkheid van het DNA-onderzoek. Het is aan de betrokken vreemdelingen zelf, of zij willen meewerken aan het DNA-onderzoek.

DNA-onderzoek kan slechts uitsluitsel bieden over een afstammingsrelatie. Voor kinderen, waarvoor geen afstammingsrelatie *geldt* maar waarvan wel *is* aangegeven dat ze tot het gezin behoren, en de echtgenoten die slechts ten behoeve van zichzelf een mvv-aanvraag indienen, geldt de werkwijze van identificerende vragen. Indien de informatie uit het departementale dossier en de overgelegde documenten onvoldoende zekerheid bieden met betrekking tot het vaststellen van de gezinsband en de familierelatie, worden identificerende vragen gesteld. In het geval van echtgenoten die mede ten behoeve van biologische kinderen meewerken aan DNA-onderzoek, is de uitkomst van het DNA-onderzoek mede relevant bij het vaststellen van een familierelatie.

Documentenonderzoek
Bij een mvv-aanvraag dienen officiële documenten te worden overgelegd zoals huwelijks- en geboorteakten om de familierelatie aan te tonen. In veel gevallen worden of geen documenten overgelegd of er is twijfel aan de authenticiteit ervan. In het laatste geval kunnen de documenten, desgewenst na overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken, aan Bureau Documenten worden voorgelegd. Uit nader overleg met en informatie van het ministerie van Buitenlandse Zaken over de overgelegde documenten en de waarde die aan documenten uit enig land in enige periode gehecht kan worden, kan blijken of nader onderzoek door het Bureau Documenten in concrete gevallen uitsluitsel kan bieden over de authenticiteit van de overgelegde documenten. Zo zal vooralsnog en in het algemeen geen nader documentenonderzoek door Bureau Documenten hoeven plaats te vinden in het geval van documenten afkomstig uit Afghanistan en Noord-Irak.

Indien nader documentenonderzoek wordt verricht en het documentenonderzoek uitwijst dat er falsificaties zijn overgelegd wordt de aanvraag om gezinshereniging *op grond van het verstrekken van onjuiste gegevens niet ingewilligd*.

Indien er na documentenonderzoek nog twijfel is aan de authenticiteit van de overgelegde documenten of indien geen nader documentenonderzoek heeft plaatsgevonden, dient de identiteit van de gezinsleden en de relatie tussen de gezinsleden en de in Nederland verblijvende referent op andere wijze inzichtelijk

te worden gemaakt.

Werkwijze DNA-onderzoek
Wanneer de twijfel aan de familierelatie niet met de beschikbare middelen kan worden weggenomen en daarmee voor betrokken vreemdelingen bewijsnood ontstaat, wordt hen de mogelijkheid van een DNA-onderzoek aangeboden.

De IND stelt vast aan welke gezinsleden de mogelijkheid van DNA -onderzoek kan worden aangeboden. De IND doet dat op grond van de door de referent aan de Korpschef verstrekte informatie over de status van de kinderen (biologisch kind dan wel tot het gezin behorend kind, waarvoor geen biologische afstammingsrelatie wordt aangegeven door de referent) . Vervolgens wordt door de IND aan de in Nederland verblijvende referent schriftelijk gewezen op de mogelijkheid van DNA-onderzoek ten behoeve van de vaststelling van de afstammingsrelatie. Indien de referent hiermee instemt geeft deze door middel van een ondertekend aanvraagformulier (zie bijlage 5) toestemming aan de IND om de uitslag van het DNA-onderzoek te gebruiken in de procedure ter verkrijging van een mvv.

De in Nederland verblijvende referent stort ten behoeve van de uitvoering van het DNA-onderzoek een bijdrage op de rekening van het laboratorium . Als de schriftelijke instemming door de referent is verleend en de bijdrage is ontvangen, informeert de IND de referent dat de betrokken gezinsleden zich dienen te melden op de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging.

Afname DNA-materiaal
De verantwoordelijke IND-regio stelt het ministerie van Buitenlandse Zaken en het laboratorium waar het DNA-onderzoek gaat plaatsvinden in kennis van de personen ten behoeve van wie DNA-materiaal zal worden afgenomen en DNA-onderzoek zal worden verricht. Zulks gebeurt door toezending van een afschrift van het aanvraagformulier. De gezinsleden in het buitenland dienen zich in persoon te melden op de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging. Zij tekenen op het verklaringsformulier een verklaring van geen bezwaar alvorens DNA-materiaal wordt afgenomen. Degene die het DNA-materiaal afneemt en de bij de afname aanwezige medewerker van de ambassade tekenen op hetzelfde formulier een verklaring met betrekking tot de afname van het materiaal en de identiteit van betrokkene. Van de betrokken vreemdeling worden polaroidfoto's genomen die door betrokkene aan de achterzijde van een handtekening worden voorzien. Deze foto's worden aan het verklaringsformulier gehecht. Indien betrokkene daarmee instemt, wordt een vingerafdruk van de betrokken vreemdeling op het verklaringsformulier geplaatst.

Nadat het DNA-materiaal is afgenomen bij de gezinsleden in het buitenland, verstuurt de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging het materiaal per diplomatieke post naar het laboratorium in Nederland dat het DNA-onderzoek gaat uitvoeren. Er zijn drie laboratoria die in aanmerking komen voor het verrichten van DNA-onderzoek. Vooralsnog wordt een laboratorium gekoppeld aan één of meerdere IND-regio's. De IND-regio Zuid-Oost wordt gekoppeld aan het Centraal Laboratorium van de Bloedtransfusiedienst te Amsterdam. De IND-regio Noord-Oost wordt gekoppeld aan het Nederlands Forensisch Instituut te Rijswijk. De IND-regio's Zuid-West en Noord-West worden gekoppeld aan het

Forensisch Laboratorium voor DNA-onderzoek van de Universiteit van Leiden. Een laboratorium verzorgt de DNA-onderzoeken die voortvloeien uit de procedures die in behandeling zijn bij de regio ('s), die gekoppeld zijn aan het desbetreffende laboratorium.

Nadat het DNA-materiaal bij de gezinsleden in het buitenland is afgenomen, wordt de referent in Nederland door het laboratorium uitgenodigd om DNA-materiaal af te staan. Dit gebeurt op een door het laboratorium aan te wijzen plaats en door een medisch daartoe gekwalificeerd persoon. Door de referent wordt op het verklaringsformulier een verklaring van geen bezwaar getekend en door degene die het DNA-materiaal afneemt en een getuige wordt een verklaring getekend met betrekking tot de afname van het materiaal en de identiteit van betrokkene.

DNA-onderzoek
De uitslag van het DNA-onderzoek wordt door het laboratorium naar de IND gestuurd. De IND informeert de toegelaten vluchteling schriftelijk over de uitslag van het DNA-onderzoek. Indien evenwel de uitslag van het DNA-onderzoek voor betrokkene negatief is, neemt de beslismedewerker van de regionale directie eerst contact op met de Afdeling Uitvoerings Beleid (AUB), alvorens de referent te informeren over de uitslag. Vervolgens wordt de referent gevraagd om een reactie op de negatieve uitkomst op het DNA-onderzoek.

In het geval van een positieve uitslag voor betrokkenen wordt de bijdrage van de referent aan de bekostiging van het DNA-onderzoek terugbetaald. Indien de uitslag negatief is, vindt er geen restitutie van de bijdrage plaats.

Het DNA-materiaal wordt door het laboratorium vernietigd nadat de beslissing in de procedure in het kader waarvan het DNA-materiaal is afgenomen, onherroepelijk is geworden. De IND geeft daartoe een schriftelijke aanwijzing aan het laboratorium. Nadat de beslissing onherroepelijk is geworden, geeft de IND een schriftelijke aanwijzing aan het laboratorium en het ministerie van Buitenlandse Zaken om de vingerafdruk te vernietigen.

Werkwijze identificerende vragen
In het geval van een mvv-aanvraag in het kader gezinshereniging bij een toegelaten vluchteling, worden in het geval van een echtgeno(o)t(e) die niet mede ten behoeve van biologische kinderen een mvv-aanvraag indient, identificerende vragen gesteld. Dit is ook het geval bij kinderen, waarvoor geen biologische afstammingsrelatie is aangegeven. Het stellen van identificerende vragen is pas aan de orde wanneer de identiteit en de familierechtelijke relatie niet aan de hand van documenten kunnen worden vastgesteld. De IND verzoekt de desbetreffende Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging schriftelijk om betrokkene aan de hand van door de IND opgestelde identificerende vragen te interviewen. De identificerende vragen worden geformuleerd met behulp van het departementale dossier van de toegelaten vluchteling en/of hetgeen is verklaard in het kader van de mvv-aanvraag. De identificerende vragen kunnen van diverse aard zijn, variërend van vragen over het uiterlijk van betrokkenen tot vragen over de laatste contacten tussen gezinslid en hoofdpersoon. De vragen dienen door het gezinslid in persoon op de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging beantwoord te worden. Door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoor-

diging wordt hiervan een rapport van bevindingen opgemaakt en met spoed aan de IND gezonden. Indien de beantwoording van de identificerende vragen geen twijfels over de identiteit en de familierelatie overlaat, zorgt het hoofd van de Visadienst dat per fax akkoord wordt gegeven aan de diplomatieke vertegenwoordiging tot afgifte van de mvv. Blijft er twijfel bestaan, dan wordt de in Nederland verblijvende referent in de gelegenheid gesteld schriftelijk op het rapport van bevindingen te reageren.

Beslissing
Op basis van de uitslag van het DNA-onderzoek en van anderszins beschikbare gegevens wordt door het hoofd van de Visadienst namens de minister van Buitenlandse Zaken een beslissing genomen op de mvv-aanvraag en wordt de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging hiervan op de hoogte gesteld.
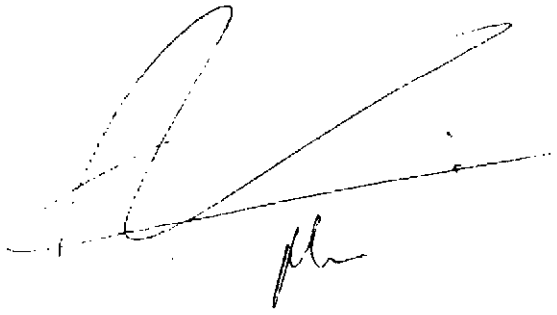
Bijlagen
Bij de werkinstructie is een schema betreffende het werkproces opgenomen waarin de procedure verkort is weergegeven (bijlage 1). In bijlage 2 staan de contactpersonen per regionale directie van de IND vermeld. In bijlage 3 zijn de adressen van de laboratoria waar DNA-onderzoek wordt verricht, vermeld. Bijlage 4 betreft het aanvraagformulier ten behoeve van instemming van de referent met DNA-onderzoek. Bijlage 5 betreft het verklaringsformulier ten behoeve van ouderschapsonderzoek. Bijlage 6 betreft het uitslagrapport van DNA-onderzoek.